

Uitspraken 2005

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en het College van Beroep voor het bedrijfsleven zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij de NIVRA-bibliotheek, fax 020-3010321, e-mail bibliotheek@nivra.nl. U kunt zich ook abonneren op de uitgave Jurisprudentie Tuchtrechtspraak door schriftelijke opgave aan de abonneeradministratie van het NIVRA. De geanonimiseerde volledige teksten van de in 'de Accountant' gepubliceerde uitspraken worden dan, evenals de volledige teksten van de niet-gepubliceerde samenvattingen, automatisch toegezonden. Abonnementen kunnen elke maand ingaan. De abonnementsprijs bedraagt € 57 voor een periode van twaalf maanden. Niet gepubliceerde samenvattingen van de uitspraken kunt u vinden op www.nivra.nl.

21 Raad van Tucht Amsterdam en College van Beroep voor het bedrijfsleven - JT 2005-21

Deugdelijke grondslag, optreden als partijdeskundige

Klaagster is verwickeld in een schadestaat-procedure met een verzekeraar. In deze procedure is gebruikgemaakt van een expertiserapport inzake de waarde van de door klaagster verloren aandelen. Dit rapport is opgesteld door de betrokken registeraccountant wie wordt verweten het rapport te hebben uitgebracht zonder deugdelijke grondslag. Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht als volgt. Betrokkene heeft zijn expertiserapport uitgebracht in het kader van de op dat moment reeds lopende schadestaatprocedure. Naar betrokkene met zoveel woorden in zijn rapportage heeft aangegeven, heeft hij gehandeld als schade-expert in dienst van een schade-expertisebureau in opdracht van de verzekeraar. Betrokkene heeft in zijn rapport er aldus geen twijfel over laten bestaan dat hij is opgetreden als partijdeskundige. De raad is van oordeel dat betrokkene daarom niet is opgetreden als accountant in de zin van artikel 2 lid 1 sub b GBR-1994 in samenhang met artikel 1 GBR-1994, zodat een beoordeling van het handelen of nalaten van betrokkene uitsluitend dient te worden getoetst aan de artikelen 1 tot en met 7 van deze gedragsregels. Klaagster heeft niet aannemelijk gemaakt en ook overigens is niet aannemelijk geworden

dat het rapport van betrokkene geen deugdelijke grondslag zou hebben of dat anderszins het handelen of nalaten van betrokkene waarover wordt geklaagd zou hebben te gelden als schending van de in voormelde artikelen neergelegde normen. De Raad van Tucht verklaard de klacht ongegrond.

Klaagster is tegen de uitspraak in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Hierbij stelt klaagster de vraag aan de orde of betrokkene is opgetreden als accountant. Het college overweegt dienaangaande dat betrokkene partijdeskundige was in de schadestaatprocedure en het expertiserapport de RA-

titel vermeldt. Het college stelt voorop dat het enkele feit dat betrokkene zijn rapportage heeft opgesteld met gebruikmaking van zijn RA-titel onvoldoende grond biedt voor het oordeel dat hij als accountant is opgetreden. De RA-titel is een aanduiding van deskundigheid van de betrokken persoon en impliceert niet zonder meer dat sprake is van een optreden als accountant. Voor een antwoord op de vraag dient dan ook gekeken te worden naar de omstandigheden van het concrete geval. Betrokkene heeft ter zitting verklaard dat zijn beroepsuitoefening uitsluitend beperkt is tot werkzaamheden als schade-expert, welke werkzaamheden hij in dienst van een schade-expertisebureau verricht.

Annotatie bij JT 2005-21

Deze casus is vrijwel gelijk aan die in JT 2004-57; dat is de uitspraak waarnaar in bijgaande samenvatting wordt verwezen. De tuchtrechter heeft daarin een belangrijke, principiële uitspraak gedaan over het optreden als accountant in de zin van de GBR; in bijgaande uitspraak wordt deze vrijwel letterlijk herhaald. Deze heeft dus ook gelding bij het optreden als partijdeskundige.

Uit de tekst van de uitspraak, maar niet uit bijgaande samenvatting, blijkt nog het volgende. De Raad van Tucht stelt dat niet valt in te zien op grond waarvan betrokkene gehouden zou zijn geweest om zich te verstaan met klaagster alvorens zijn rapport uit te brengen. Deze stelling wordt niet nader gemotiveerd, maar het College van Beroep voor het bedrijfsleven deelt die mening, ook in het licht van artikel 5 GBR. Dit roept de vraag op naar de noodzaak van hoor en wederhoor. Het is echter denkbaar dat betrokkene ten aanzien van de feiten geen nadere informatie van klaagster kon verwachten, terwijl een discussie over de conclusies van betrokkene in de rechtszaal behoorde plaats te vinden. Dit is evenwel slechts een speculatie mijnerzijds; de teksten van de uitspraken geven hierover geen duidelijkheid.

Hans Blokdijk

Het expertiserapport is uitgebracht op briefpapier van het schade-expertisebureau en behelst een advies over de waarde van de aandelen. De rapportage vermeldt ondubbelzinnig de verzekeraar als opdrachtgever en bevat een duidelijke omschrijving van de gegeven opdracht. De raad heeft dan ook terecht overwogen dat betrokkene in zijn rapportage duidelijk heeft gemaakt dat hij is opgetreden als partijdeskundige. Voorts is niet gebleken dat hij in deze hoedanigheid werkzaamheden heeft verricht die zozeer op het terrein van de accountancy liggen dat zij daarmee op één lijn moeten worden gesteld. Gelet op het vorenstaande oordeelt het college dat betrokkene niet is opgetreden als accountant. De situatie bedoeld in artikel 2 lid sub a GBR-1994 doet zich hier dan ook niet voor. Evenmin is gebleken dat zich één der andere in artikel 2 lid GBR-1994 bedoelde situaties voordoet. Het handelen kan hierdoor slechts getoetst worden aan hoofdstuk 2 en meer in het bijzonder artikel 5 GBR-1994 en dus niet aan het in hoofdstuk 3 opgenomen artikel 11. Het college overweegt dat het niet op voorhand ondenkbaar is dat een mededeling van een registeraccountant die niet als accountant optreedt, zozeer deugdelijke grondslag ontbeert dat moet worden geoordeeld dat de norm van artikel 5 GBR-1994 is geschonden. Evenwel zal niet snel kunnen worden geoordeeld dat sprake is van een dergelijke situatie, omdat het niet van toepassing zijn van artikel 11 GBR-1994 anders feitelijk geen betekenis zou hebben. Het verwijt dat het rapport van betrokkene in het kader van artikel 5 GBR-1994 onvoldoende deugdelijke grondslag bood volgt het college niet. Naar het oordeel van het college geeft het rapport voldoende beredeneerd weer hoe betrokkene tot zijn conclusie komt om de toets aan de in artikel 5 GBR-1994 neergelegde norm te doorstaan. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven verwerpt het beroep.

22 Raad van Tucht Amsterdam en College van Beroep voor het bedrijfsleven - JT 2005-22

Artikel 19 GBR-1994, beroep, niet-ontvankelijkheid, rechtszekerheidsbeginsel, verdedigingsbeginsel, vertrouwensbeginsel

De vier betrokken registeraccountants hebben ieder gerapporteerd omtrent de diverse door hun uitgevoerde werkzaamheden voor hun cliënt ABC. Klager was werkzaam bij ABC en is daar eind 1997 ontslagen. In de loop van 1997

heeft klager bij RST, het kantoor van betrokkenen, geklaagd over de inhoud van de rapporten. RST heeft klager hierop laten weten niet met klager in gesprek te zullen gaan. In 2001 heeft klager zich opnieuw gewend tot RST in verband met de schade die klager stelde te hebben ondervonden door het optreden van RST. Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht als volgt. Betrokkenen stellen zich op het standpunt dat het tijdsverloop tussen de gedragingen die onderwerp zijn van de klacht en de indiening ervan in de weg staat aan een inhoudelijke beoordeling van de klacht. Ten aanzien hiervan overweegt de raad dat tussen de gedragingen en de klacht een periode van bijna vijf jaar ligt. Zoals het College van Beroep voor het bedrijfsleven eerder heeft overwogen (zie JT 2002-22 en JT 2002-23), is het algemene belang dat is gediend met de tuchtrechtspraak niet zodanig dat het onder alle omstandigheden prevaleert boven het persoonlijk belang van de registeraccountant om niet te worden geconfronteerd met tuchtklachten die betrekking hebben op zaken die ver in het verleden liggen. Dit persoonlijk belang houdt ten nauwste verband met ook in het tuchtrecht in aanmerking te nemen rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. In verband met die beginselen dient aan de hand van de omstandigheden van het geval te worden

nagegaan of het rechtens aanvaardbaar is de klacht inhoudelijk te beoordelen. Onder omstandigheden kan het tijdsverloop tussen de gedragingen waarover wordt geklaagd en het tijdstip van indiening van de klacht de grenzen van het aanvaardbare zodanig overstijgen dat daaraan de consequentie moet worden verbonden dat de klacht niet inhoudelijk wordt beoordeeld. Bij het indienen van de klacht was een periode van bijna vijf jaar verstreken sinds klager volledig op de hoogte was van de feiten en omstandigheden die hij aan zijn klacht ten grondslag heeft gelegd. Klager was immers reeds betrokken bij, of in ieder geval op de hoogte van, de verschillende opdrachten die aan RST werden verstrekt. Dat hij met de gedragingen van betrokkenen, waarover hij thans klaagt, ook ten tijde van het verrichten daarvan niet eens was, blijkt uit de brieven die hij medio 1997 aan RST heeft geschreven. Ook indien moet worden aangenomen dat klager zich zolang hij nog in dienst was van ABC, niet vrij voelde de onderhavige klacht in te dienen, geldt dat bezwaar zich in ieder geval vanaf zijn ontslag, eind 1997, niet meer voordeed. Niettemin heeft klager de klacht pas op 25 januari 2002 ingediend. Hij heeft zich daarvoor, medio 2001, ook al gewend tot RST in een poging zijn medio 1997 gestaakte correspondentie over het optreden van RST voort te zetten. De brieven die klager in 2001

Annotatie bij JT 2005-22

De laatste tijd krijgen de tuchtrechters een golf van zaken over gedragingen van accountants die zich een geruim aantal jaren vóór het indienen van de klacht hebben voorgedaan. Kennelijk is menige klager daartoe aangezet door de ongunstige publiciteit over accountants na de 'boekhoudschandalen'. Dit blijkt ook uit een (niet in de samenvatting weergegeven) passage in de uitspraak van de Raad van Tucht: klager is aan het denken gezet door de 'Enron'-affaire.

Klagers hebben daarmee echter geen succes. In het onderhavige geval gaan zowel de raad als het College van Beroep voor het bedrijfsleven uitgebreid in op de betekenis van het tijdsverloop tussen de gewraakte gedragingen en het indienen van de klacht. Het college noemt daarbij drie beginselen: het verdedigings-, het vertrouwens- en het rechtszekerheidsbeginsel. Het verdedigingsbeginsel hangt mede samen met de bewaarplicht van zeven jaar ex artikel 19 GBR, maar dat is niet de enige relevante termijn. Het college noemt als aanvangstijdstip het moment waarop een klager zich expliciet positief of negatief heeft uitgelaten over de (later) gewraakte gedragingen: dan kan men niet vier jaar wachten met de indiening van de klacht. Of dit volgt uit het vertrouwensbeginsel of uit het rechtszekerheidsbeginsel, wordt uit de uitspraak niet duidelijk; de vraag blijft zelfs of er verschil is tussen die twee beginselen. Uit de uitspraak kan evenmin een maximumtermijn voor de indiening van een klacht worden afgeleid; wel ligt een termijn van vier jaar daar kennelijk boven. Uit JT 2004-16 zou zijn af te leiden dat een termijn van twee tot drie jaar wel binnen het maximum valt. In elk geval is sinds JT 2003-48 (zie mijn annotatie daarbij) méér duidelijkheid geschapen.

Hans Blokdijk

aan RST heeft gericht, waren niet van dien aard dat betrokkene daardoor rekening moest houden met de mogelijkheid dat klager de onderhavige klacht tegen hen zou indienen.

Tegen deze achtergrond acht de raad het in het onderhavige geval niet aanvaardbaar dat de klacht inhoudelijk wordt beoordeeld. Het belang van klager om niet te worden geconfronteerd met een klacht over gedragingen uit 1997 moet hier zwaarder wegen dan het belang dat klager bij inhoudelijke beoordeling van zijn klacht. In dit verband acht de raad mede van belang dat klager zijn correspondentie met RST medio 1997 heeft gestaakt, nadat RST had laten weten niet met hem in gesprek te zullen gaan. Toen klager niets meer liet horen, hoefden betrokkenen er geen rekening mee te houden dat ter zake nog een klacht zou worden ingediend. Nu de WRA echter niet voorziet in de mogelijkheid van niet-ontvankelijkverklaring van een klacht dient deze ongegrond te worden verklaard. Dit wekt echter ten onrechte de indruk dat de klacht inhoudelijk is beoordeeld en op inhoudelijke gronden is verworpen. Volgens in het Nederlands recht geldende rechtsbeginselen moet in die gevallen, waarin de rechter tot het oordeel komt dat het recht tot het instellen van een rechtsmiddel is vervallen degene die niettemin een rechtsmiddel instelt, daarin niet-ontvankelijk te worden verklaard. Daaraan doet niet af dat artikel 52 lid 1 sub b WRA voor klager slechts de mogelijkheid van hoger beroep openstelt in het geval zijn klacht geheel of gedeeltelijk ongegrond is verklaard. Uit de algemene rechtsbeginselen vloeit immers evenzeer voort dat een partij in een procedure die volgens de wet twee instanties kent, van die tweede instantie ook daadwerkelijk gebruik moet kunnen maken indien zij het met de uitspraak in eerste instantie niet eens is. De Raad van Tucht verklaart klager in zijn klacht niet-ontvankelijk.

Klager is tegen de uitspraak in beroep gegaan bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het beroep is gericht tegen het oordeel van de raad dat een inhoudelijke beoordeling van de klacht achterwege dient te blijven omdat het tijdsverloop tussen de verweten gedragingen van betrokkenen en de klacht onaanvaardbaar lang is. Het college gaat eerst in op de vraag of de omstandigheid dat een klacht eerder had kunnen worden ingediend,

grond kan vormen voor het oordeel dat het tijdsverloop onaanvaardbaar is en inhoudelijke behandeling achterwege dient te blijven.

Op grond van het feit dat er in de WRA geen specifieke termijn is opgenomen waarbinnen een klacht moet worden ingediend en tuchtrecht voorts laagdrempelig is, ziet het college geen grond voor het introduceren van een algemene rechtsplicht voor de indiener van een tuchtklacht, zijn klacht op straffe van het niet inhoudelijk beoordelen daarvan binnen een bepaalde, redelijk te achten, termijn in te dienen. Dat het enkele stilzitten van een klager er naar het oordeel van het college in beginsel niet toe kan leiden dat een ingediende tuchtklacht tegen een accountant niet inhoudelijk wordt beoordeeld, laat onverlet dat, indien het zeer lang wachten met het indienen van een dergelijke klacht wordt gezien in samenhang met de andere omstandigheden van het voorliggende geval, denkbaar is dat de tuchtrechter tot de slotsom komt dat het tijdsverloop de grenzen van het aanvaardbare zozeer overschrijdt, dat deze klacht niet inhoudelijk moet worden beoordeeld. De beoordeling van deze vraag of het tijdsverloop in een concreet geval al dan niet onaanvaardbaar is, dient te worden verricht met inachtneming van het rechtszekerheidsbeginsel, het verdedigingsbeginsel en het vertrouwensbeginsel (zie JT 2002-22, JT 2002-23, JT 2004-44 en JT 2004-63). Artikel 19 GBR-1994 verplicht de accountant stukken die betrekking hebben op zijn werkzaamheden zeven jaar te bewaren. De reden van deze verplichting is dat een accountant zich gedurende een bepaalde termijn zonnig moet kunnen verantwoorden voor de door hem verrichte werkzaamheden, waaronder het voeren van verweer tegen tuchtklachten mede dient te worden begrepen. Naar het oordeel van het college kan aan het verdedigingsbeginsel normaal gesproken geen argument worden ontleend om een klacht die binnen zeven jaar na de verweten gedragingen is ingediend niet inhoudelijk te beoordelen. Hieraan doet niet af dat een registeraccountant zich wellicht minder goed kan verweren indien een tuchtklacht relatief laat wordt ingediend, bijvoorbeeld doordat zijn herinnering aan het gebeurde is vervaagd. Een dergelijke omstandigheid naar het oordeel van het college in beginsel niet te leiden tot het achterwege laten van een inhoudelijke beoordeling van een klacht, maar kan

in aanmerking worden genomen bij de bewijslastverdeling. Het voorafgaande wettigt evenwel niet de conclusie dat een binnen de bewaartermijn ingediende tuchtklacht te allen tijde inhoudelijk moet worden beoordeeld. Zo kan het vertrouwensbeginsel eraan in de weg staan dat een tijdens de bewaartermijn ingediende klacht inhoudelijk wordt beoordeeld. Genoemde reden van de bewaarplicht brengt, omgekeerd, met zich dat inhoudelijke beoordeling van een tuchtklacht die pas na het verstrijken van de bewaartermijn wordt ingediend in beginsel achterwege moet blijven. Een accountant hoeft na het verstrijken van de bewaartermijn naar het oordeel van het college in beginsel geen rekening meer te houden met de mogelijke indiening van een tuchtklacht, aangezien de verantwoordingsplicht die ten grondslag ligt aan de bewaartermijn door het verstrijken van deze termijn niet langer voortduurt en deze termijn allerminst als onredelijk kort kan worden aangemerkt. Hieruit volgt dat niet alleen het verdedigingsbeginsel, maar ook het rechtszekerheidsbeginsel in de weg staan aan inhoudelijke beoordeling van een na ommekomst van de bewaartermijn ingediende klacht. Het vorenstaande kan uitzondering lijden in geval van een gedraging die een zeer ernstige inbreuk vormt op de eer van de stand der registeraccountants, in het bijzonder indien deze misslag welbewust verborgen wordt gehouden. Ten aanzien van de vraag of het tijdsverloop in casu daadwerkelijk niet aanvaardbaar is overweegt het college als volgt. Klager heeft zowel in 1997 per brief als ter zitting bevestigd dat hij zich redelijk kan vinden in het rapport van betrokkenen. In meer algemene zin heeft naar het oordeel van het college te gelden dat, indien iemand zich expliciet positief of juist negatief uitlaat over een gedraging van een accountant en de accountant kennis heeft genomen van deze uitlatingen, degene die deze uitlatingen doet in beginsel niet de vrijheid heeft pas jaren later een tuchtklacht ter zake in te dienen. De accountant weet immers dat de desbetreffende klager zich al een mening heeft gevormd over de gedragingen, zodat de accountant erop mag vertrouwen dat de desbetreffende klager, indien deze na het doen van zijn uitlatingen geruime tijd geen verdere actie onderneemt, niet alsnog een tuchtklacht indient. Betrokkene mocht er gezien de brief dan ook op vertrouwen dat hij

niet na vier jaar en tien maanden na het opstellen van een rapport zou worden geconfronteerd met een tuchtklacht over dat rapport. Voorts heeft klager in een bespreking in 1997 laten blijken dat hij het conceptrapport ondeugdelijk vond, maar hij heeft dit ongenoegen pas vier jaar en ruim tien maanden later doen volgende door het indienen van een tuchtklacht. Het vorenstaande leidt tot de slotsom dat de raad de klacht over de rapportages terecht niet inhoudelijk heeft beoordeeld. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven verwerpt het beroep.

23 Raad van Tucht Den Haag en College van Beroep voor het bedrijfsleven - JT 2005-23

Niet-ontvankelijk, onderhanden werk, onpartijdigheid artikel 9 GBR-1994, samenstellingsverklaring

De betrokken registeraccountants X en Y zijn beiden verbonden aan het kantoor XYZ. Dit kantoor stelt de jaarrekening van ABC samen.

Betrokkene Y had inhoudelijk geen bemoeienis met het samenstellen van de jaarrekeningen ten behoeve van ABC doch ondertekende deze jaarrekeningen mede, omdat zulks bij het kantoor gebruikelijk is. Klager heeft aandelen ABC op 13 juni 1997 van eigenaar J gekocht. Bij de onderhandelingen over de koop hebben de conceptbalans en de conceptresultatenrekening van 1996 van ABC van de hand van betrokkene X een belangrijke rol gespeeld. Het onderhanden werk was in de conceptbalans 1996 gecijferd op f 940.033. Klager werd in de onderhandelingen bijgestaan door de heren W RA en Z RA, werkzaam bij RST. Deze accountants hadden van klager opdracht gekregen een due-diligence onderzoek te verrichten. Nadat klager de aandelen in ABC had verworven, zijn bij klager vragen gerezen over de waardering van het onderhanden werk ultimo 1996. Volgens klager bedroeg het onderhanden werk per 31 december f 542.170 terwijl in de definitieve jaarrekening 1996 van betrokkene X aan onderhanden werk een bedrag van f 890.033 was gecijferd. Klager heeft vervolgens de heer Q RA opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de berekening van het onder-

handen werk. De heer Q komt tot de conclusie dat de correctie in het onderhanden werk ad f 50.000 in de definitieve jaarcijfers in verband met opslag indirecte kosten waarschijnlijk terecht heeft plaatsgevonden. De heer Q meent verder dat voor verliezen ad f 347.863 reeds per 31 december 1996 een voorziening getroffen had moeten worden. Klager heeft RST aansprakelijk gesteld voor de schade welke voor klager is voortgevloeid uit het due-diligence-onderzoek van de heren W en Z. RST heeft de schade voor een gedeelte erkend en in het kader daarvan tegen finale kwijting een bedrag van f 75.000 aan klager betaald. ABC is op 11 augustus 1998 - op eigen verzoek - in staat van faillissement verklaard.

De klacht betreft het volgende verwijt. Klager verwijt betrokkenen onjuistheden in de jaarrekeningen 1996 zowel in de conceptbalans per 31 december 1996 en de concept-winst- en verliesrekening over 1996 als in de definitieve jaarrekening welke op 15 september 1997 aan ABC is verzonden. Het betreft hier met name de waardering van het onderhanden werk ultimo 1996. De raad oordeelt als volgt. De onderhavige klacht is gericht tegen de in de balans voorkomende waardering van het onderhanden werk. Betrokkene Y heeft niet althans onvoldoende weersproken doen stellen dat hij met betrekking tot de waardering van het onderhanden werk geen enkele bemoeienis heeft gehad. Tegen de afgegeven samenstellingsverklaring, zoals deze mede door betrokkene Y is ondertekend, is door klager geen klacht ingediend. Eén en ander leidt de raad tot het oordeel dat klager in zijn klacht voorzover gericht tegen betrokkene Y niet-ontvankelijk verklaard dient te worden. Klager heeft zijn verwijten ten opzichte van betrokkene X toegespitst op de informatie welke hij in het concept balans en winst- en verliesrekening 1996 heeft verstrekt. Daarbij is het van belang dat de desbetreffende informatie is verstrekt in het kader van een samenstellingsopdracht, hetgeen met zich meebrengt dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en de volledigheid van de gegevens en de daarop verstrekte conceptcijfers berust bij de leiding van de onderneming. Voorts is van belang dat door twee registeraccountants van RST vóór de verkoop van aandelen een due-diligence-onderzoek is verricht en dat de naar aanleiding daarvan op 13 mei 1997 uitgebrachte rapportage tussen koper en verkoper kennelijk geen geschil heeft doen ontstaan over de waardering van het onderhanden werk. Naar aanleiding van de conceptcijfers heeft een bespreking tussen betrokkene X en klager plaatsgevonden ►

Annotatie bij JT 2005-23

Deze zaak heeft een aantal belangwekkende aspecten. In de eerste plaats: de medeondertekening door een tweede RA van de samenstellingsverklaringen. De Raad van Tucht aanvaardt het verweer dat betrokkene Y geen enkele bemoeienis met de opdracht had, en slechts mede ondertekende omdat dit bij het kantoor gebruikelijk was. Ook betreft de raad in zijn overwegingen dat tegen de samenstellingsverklaring niet is geklaagd. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven verwerpt deze argumenten. Dus: medeondertekening = medeverantwoordelijkheid!

Het tweede aspect betreft de onderzoekplicht bij het samenstellen van jaarrekeningen. Uit bijgaande samenvatting zou kunnen blijken dat het college meent dat een accountant daarbij geheel op de door de cliënt verstrekte gegevens kan afgaan. Daarover is wel eens strenger geoordeeld: zie bijvoorbeeld JT 2001-39 en 2002-35. Blijkens de teksten van de uitspraken is hierop toch dieper ingegaan. Uit de rapportage van de heer Q zou blijken dat dreigende verliezen op het onderhanden werk betrekkelijk eenvoudig kenbaar waren. Het college aanvaardt het verweer van betrokkene hiertegen; het is dan ook denkbaar dat de heer Q een te grote mate van wijsheid achteraf aan de dag heeft gelegd. De conclusie dat een samenstellingsopdracht niet meer zou inhouden dan het verwerken van door de cliënt aangeleverde gegevens kan dus uit deze uitspraak niet worden getrokken.

Voorts lijkt het college van mening dat het samenstellen van jaarrekeningen betekent dat de accountant een bijzonder belang vertegenwoordigt. Hoewel ik dat oordeel deel, durf ik dit nog niet als een algemeen standpunt van het college te interpreteren. Wel in lijn hiermee ligt het oordeel van het college dat de combinatie van de samenstellingsopdracht voor de vennootschap met de werkzaamheden voor de privé-aangifte van de directeur aanvaardbaar is. Bij assurance-opdrachten is die combinatie namelijk verboden (zie Nadere Voorschriften inzake Onafhankelijkheid, januari 2005, paragraaf 4.2, onder 'Zakelijke relaties', voorlaatste gedachtestreepje)!

Hans Blokdijk

naar aanleiding waarvan een correctie op het onderhanden werk is aangebracht van f 50.000. Indien die correctie onvoldoende zou zijn geweest, is dat primair de verantwoordelijkheid van de heren W en Z. Ook in de rapportage van de heer Q RA valt niet te lezen dat betrokkene X ten aanzien van de berekening van het onderhanden werk een verwijt valt te maken. De Raad van Tucht verklaart de klacht tegen Y niet-ontvankelijk en klacht tegen X wel ontvankelijk maar ongegrond.

Het college oordeelt als volgt. Voorzover klagers grief ervan uitgaat dat betrokkene X ook als samenstellend accountant beter had moeten weten en de post onderhanden werk in (concept)jaarstukken niet zo had mogen waarden als hij heeft gedaan, faalt zij. Het college overweegt daartoe dat betrokkene X als samenstellend accountant bij het opstellen van de (concept)jaarstukken was aangewezen op de gegevens zoals die aan hem door (de directie van) ABC zijn verstrekt. Bij laatstgenoemde berust dan ook de verantwoordelijkheid en juistheid van die gegevens en de daarop gebaseerde stukken. Klager heeft verder betoogd dat de raad de klacht tegen betrokkene Y ten onrechte niet inhoudelijk heeft behandeld. Dit betoog treft doel. Betrokkene Y heeft de samenstellingsverklaring van de definitieve jaarrekening 1996 mede ondertekend. Naar het oordeel van het college is betrokkene Y hierdoor (mede) verantwoordelijk voor de inhoud van deze jaarstukken en kan hij als gevolg daarvan (ook) daarvoor tuchtrechtelijk worden aangesproken. Hieruit volgt dat de bestreden tuchtbeslissing moet worden vernietigd inzake betrokkene Y. Aangezien, zoals hiervoor is overwogen, geen grond bestaat voor het oordeel dat betrokkene X ondeugdelijk werk heeft afgeleverd door de litigieuze post onderhanden

werk in de (concept)jaarstukken op te nemen, bestaat evenmin grond voor een dergelijk oordeel ten opzichte van betrokkene Y. Het college verklaart de klacht tegen betrokkene Y derhalve alsnog ongegrond. Klager heeft verder nog geklaagd dat betrokkene in strijd met artikel 9, tweede lid, GBR-1994 niet heeft meegedeeld dat hij tevens de privé-accountant van J was. Klager klaagt terecht dat de raad dit klachtonderdeel niet heeft beoordeeld. Dit betekent dat de tuchtbeschikking ook in zoverre moet worden vernietigd. Het college stelt voor op dat voor klager volstrekt duidelijk moet zijn geweest dat betrokkene X optrad voor ABC en in die zin een bijzonder belang vertegenwoordigde. De werkzaamheden die betrokkene X daarnaast voor J privé heeft verricht bestonden uitsluitend uit het verzorgen van diens aangifte inkomstenbelasting. Tussen deze onderscheidenlijke werkzaamheden bestaat naar het oordeel van het college geen verband. Ook anderszins is het college niet gebleken van enig mogelijk conflicterend belang, gelegen in de werkzaamheden van betrokkene X voor ABC enerzijds en J anderzijds. Gelet hierop is ook dit klachtonderdeel tegen betrokkene X ongegrond.

28 Raad van Tucht Amsterdam - JT 2005-28

Artikel 5 GBR-1994, eer van de stand, registeraccountant komt rechterlijke uitspraken niet na

Betrokken registeraccountant is gescheiden van klaagster, zijn voormalige vrouw. In een echtscheidingsprocedure is betrokkene door zowel de rechtbank als het gerechtshof veroordeeld tot het betalen van bijdragen in de kos-

ten van verzorging en opvoeding van de uit zijn huwelijk met klaagster geboren minderjarige kinderen en het betalen van een bijdrage in de kosten van levensonderhoud van klaagster. Betrokkene heeft aan de rechtelijke uitspraken niet voldaan. Klaagster verwijt betrokkene door voormelde handelswijze de eer van de stand te hebben geschaad. Met betrekking tot de klacht en het daartegen gevoerde verweer overweegt de Raad van Tucht als volgt. Met klaagster is de raad van oordeel dat betrokkene de eer van de stand van de registeraccountants heeft geschaad door zijn handelen c.q. nalaten. Het past naar het oordeel van de raad een registeraccountant niet zonder geldige redenen, en dergelijke redenen zijn gesteld noch anderszins gebleken, voor executie vatbare rechtelijke uitspraken naast zich neer te leggen. Betrokkene heeft zulks naar is komen vast te staan een- en andermaal gedaan. Het hieruit blijvende gebrek aan respect voor de rechtelijke macht en de rechtsorde in het algemeen past een registeraccountant naar het oordeel van de raad niet. Van eenzelfde houding getuigt betrokkene waar hij ook na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld meent geen gebruik te moeten maken van de door hem door de raad geboden gelegenheid inhoudelijk te reageren op het hem verweten gedrag, stellende dat het hier een niet ter beoordeling van de raad staande privé kwestie betreft. Ten slotte overweegt de raad dat gelet op het niet weerspreken van de hem verweten gedragingen betrokkene blijvend geeft van gebrek aan respect voor de Raad van Tucht met welke houding hij zich niet heeft onthouden van al hetgeen schadelijk is voor de eer van de stand der registeraccountants. De Raad van Tucht verklaart de klacht gegrond en legt betrokkene de maatregel van schriftelijke waarschuwing op. ■